

**Vprašanje o sežiganju mrličev.** Da bi opravičili sežiganje mrličev, sklicevali so se nekateri učenjaki na to, da vplivajo pokopališča slabo na zdravstveno stanje. V ta namen so napravljali od l. 1893.—1895. jako zanimive poskuse v Berlinu. To mesto jim je prepustilo za nekaj časa kos zemljišča, kjer se kakovost tal jako menjava. Na tem zemljišču so prodnata, ilovnata, močvirnata in peščena tla; tu so zvrševali svoje poskuse. V ta namen so rabili mrtve živali, zlasti prešiče, koze in pse, katere so zakopavali v zemljo. V prodnati zemlji zakopane živali so bile nekaj časa popolnoma v vodi, nekaj pa na suhem. Čez nekaj mesecev so dotične živali zopet izkopali in preiskali na njih stanje bakterij, t. j. živalic, katere se nahajajo v gnijočih tvarinah ter so vzrok gnilobi. Tu so opazovali, da trajajo bakterije, katere imajo lastnosti legarskih (tifoznih) bacilov do 96. dne, kolerski bacili samo do 28., tuberkulozni bacili pa niso po 95 dneh tako zanesljivi, kakor po 60 dneh. O tej priliki se je pokazalo, da je zemlja pod grobovi brez bakterij. S temi poskusi so učenjaki dokazali, da pokopališča nikakor ne vplivajo škodljivo na zdravstveno stanje, ter omenjajo, da na prodnatih tleh celó grobovi kužnih ljudij ne povzročajo nikake nevarnosti.

**Šolska higijena.** Vprašanje, so-li učenci pri pouku preobloženi ali ne, izkušal je neki učenjak v Berlinu razkazati s poskusi. Da bi spoznal, koliko more posameznik storiti, rabil je posebno pripravo, katera kaže celó mehanično delovanje mišic. Mišice se utrudijo tudi tedaj, kadar človek neredno živi, premalo spi, kadar uživa preveč hrane, zlasti opojne pijače, ali opravlja težka telesna dela. Pri poskusih z učenci je dokazal isti učenjak, da jih utruji vsak učni predmet kolikor toliko. Ta utrujenost je pa manjša, ako se pouk mnogovrstno preminja. Jezikovni pouk je sredi med težjim računstvom in ložjim prirodopisjem. Šolske strokovnjake opozarja na to, naj umno ravnajo z učenci.

**Krvni obtok.** Že večkrat so zdravniki hoteli dognati, v katerem času pride kri iz srca v vse dele telesa in se vrne v pljuča. Najizdatnejše sredstvo pri tem poskusu je železno-cianokisli natron. Darlton je objavil svoj poskus, narejen na ta-le način: V privodnico na vratu se vbrizgne nekaj imenovane soli. Čas, ob katerem se ta sol dotične vene na nasprotni strani vratu pokaže, je čas obtoka ali čas, ki ga potrebuje kri, da dospè od mesta, kjer se je vbrizgnila, skozi veliko privodnico do srca, od desnega prekata skozi pljuča v levi prekat, iz tega skozi odvodnico v laskovično mrežo v glavi in od tod do dovodnice, vratnice imenovane (Jugularvene). Važni poskusi v krvnem obtoku kažejo, da v 15 do 25 sekundah vsa kri človeškega telesa jedenkrat obide vse telo krog in krog.

**Spokane roke.** Dobro sredstvo zoper spokane roke, kar se zlasti po zimi rado primeri, je: 40 g mošanckarjev zrezanih z olupkom vred, 40 g

zrezanih rozin brez pešk, 125 g svežega, neslanega, surovega masla in 40 g rmenega voska se peče na lahnem ognju tako dolgo, da kapljica te mešanice, ako se vrže na ogenj, več ne poka.

Ta zmes se ohladi, stisne skozi platno v posodo, v kateri je za jedno žlico rožne vode. S tem mazilom se roke dobro namažejo zvečer, predno gremo spat.

**Vroči ovitki.** Ako se roka ali noga zvine, stisne ali rani, je najboljše in najhitrejše sredstvo vroč ovitek, kateri v kratkem času zljajša bolečine.

Ako se ti kaj na prstu dela, vtakni ga v gorko vodo; pri večjih ranah pomoči vato ali kos platna v vročo vodo ter položi na rano.

Ako se zlomi kaka kost, tedaj je tudi vroč ovitek najboljše sredstvo za lajšanje bolečin. Ovitek mora biti tako vroč, da gorkota obvezo prešine in tako velik, da se ž njim ranjeno mesto popolnoma zakrije.

**Rane.** Za krvaveče rane priporoča ruski zdravnik dr. Paškov kot izborno sredstvo pepel iz ravno kar sežganega platna ali bombaža. Na rano potreseni pepel se pomeša s krvjo in naredi debelo skorjo, pod katero se rana hitro zaceli; ta zabranjuje tudi vnetje in gnojenje.

**Vratna vnetica.** Ako se grlo vneme, je najizdatnejše sredstvo žajbeljev čaj, kateremu se primeša nekoliko kisa in strdi. S tem naj se 20 do 30 krat na dan grgrá.

**Tiščanje v prsih.** Ako težko dihaš ali te v prsih tišči, vzemi, predno greš spat, malo žlico mešanice iz enakih delov hrena in medú. Ako imaš naduho, je dobro, to zdravilo rabiti večkrat na dan.

**Kašelj.** Dobro in jako ceno zdravilo zoper kašelj se pripravlja na ta-le način: Zreži četrť funta olupljene surove čebule, tej primešaj osminko funta medú in četrť funta sladkorja. To zmes kuhaj toliko časa, da se premeni v gost sirup. Ta se precedi skozi sito, spravi v steklenice, ki naj se dobro zamašé ter postavijo na hladen kraj. Otroci lahko vzamejo tega sirupa po tri žlice na dan, a odrastli nekoliko več.

**Katar ali nahod.** Najnovejše sredstvo zoper nahod priporočajo menthol, raztopljen v kloroformu. Od pet- do deset-odstotne te raztopine se spusti na dlan samo pet kapljic ter drgne med rokami in diha ta hlap skozi nos vase. — Jako izvrsten pripomoček zoper nahod je tudi kafra. Daj v malo posodico drobno nadrgnjene kafe, polij jo s krompom ter dihaj to paro skozi zavitek ali škrnicelj v nos.

**Koliko dobička dajejo časniška naznanila (reklame).** Angleški in ameriški trgovci ne morejo prehvaliti reklam ali priporočanja po časopisih. Z reklamami so dosegli omenjeni trgovci največje uspehe. Tovarnar Pear je v sedmih letih izdal 12,000.000 kron za reklame in s tem si je pridobil 19,000.000 kron čistega dohodka.